

6. Tematický okruh – počátek menzurálních systémů

6.1 Vícehlas a jeho první vývojová fáze

6.2 Modální notace

6.2.1 Rytmické mody

6.2.1.1 Mody a jejich identifikace

6.2.1.2 Nepravidelnosti modálního zápisu a jejich identifikace

6.2.1.3 Identifikace základních kompozičních technik notredamského vícehlasu

6.2.2 Ligatury

6.2.3 Nepravidelnosti modálního zápisu (*repetitio-extensio modi-fractio modi*)

6.2.4 *Nota plicata*

6.2.5 *Conjuncturae*

6.3 *Notatio sine litera*

6.3.1 Notace a přepis organa

6.3.2 Notace a přepis klauzule

6.4 *Notatio cum litera*

6.4.1 Notace a přepis konduktu

6.4.2 Notace a přepis moteta

6.5 Prameny hudební

6.5.1 *Magnus liber organi de graduali et antiphonario*

6.5.2 Rukopisy knihovny vévody Augusta z Wolfenbüttelu

($W_1 = \text{Codex Helmstedt 628}$; $W_2 = \text{Codex Helmstedt 1099}$)

6.5.3 *Pluteus*

6.6 Prameny teoretické

6.6.1 Johannes de Garlandia: *De musica mensuralibili* (Couss I, 175n)

6.6.2 Walter Odington: *De speculatione musicae* (Couss I, 182n)

6.6.3 Anonymus dle Garlandii: *Discantus positio vulgaris* (Couss I, 94n)

6.6.4 Vatikánský organální traktár (*De regulis organi*)

Terminologie:

discantus, fractio modi, notatio sine litera, clausula, nota plicata, longa imperfecta, duplum, copula, brevis recta, brevis altera, triplum, repetitio, modus primus ordinis secundi, ternaria, notace sylabická, divisio modi, ordo, conductus, plica, ligatura, konduktové moteto, ligatura plicata, quaternaria, notatio cum litera, extensio modi, discantus floridus, plica ascendens, plica descendens, notace melismaticá, Magnus liber organi de graduali et antiphonario, Pluteus, Codex Helmstedt 628, Codex Helmstedt 1099, conjuncturae, organum hucbaldovské, repetitio, organum nové,

Literatura:

Appel, Willi: *Die Notation der polyphonen Musik 900 – 1600, Leipzig 1962, s. 238 – 317*

Černý, Jaromír: Středověký vícehlas v českých zemích, in: MM 27-28, Praha 1975

Černý, Jaromír: K nejstarším dějinám moteta v českých zemích, in: MM 24, Praha 1971

Rybář, Richard: *Vývoj evropského notopisu, Bratislava 1982, s. 77 – 88*

Johannes de Garlandia: *De musica mensuralibili* (Couss I, 175n)

Walter Odington: *De speculatione musicae* (Couss I, 182n)

Anonymus dle Garlandii: *Discantus positio vulgaris* (Couss I, 94n)